

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор.....	9
Предистория на проблема.....	15
ГЛАВА 1 – Краят на Екзархията като общобългарска институция и политическото начало на църквата в Македония (1944 – 1950)..... 55	
Клир под пагон – съчиненото „начало“ на Македонската православна църква.....	55
Административната приемственост е съхранена.....	60
Краят на църковния идеал за „Целокупна България“.....	72
Политическото начало на Македонската църква.....	79
Българска благосклонност към младата църква.....	87
Македонската автокефалия – „българофилско дело“?!.....	90
Въпросът за македонските българи е неуместен.....	99
Постепенното югославизиране на свещенството в НР Македония.....	107
ГЛАВА 2 – Българската патриаршия – пасивният наблюдател (1950 – 1965)..... 115	
Църковно сближение под държавен надзор.....	115
Български архимандрити – македонски епископи или отново за призракът на българската „пропаганда“ в Македония.....	125
Македонският църковен въпрос е вътрешен за Сръбската църква.....	133
Автономия за църквата в Македония. Патриарх „Сръбски и Македонски“	136
Мълчанието на Българската патриаршия, протестите на българската емиграция.....	142
Неуместно е Българският патриарх да посети Македония.....	152
„Българите не могат да се примирят с наличието на МПЦ“.....	158
ГЛАВА 3 – Помощ преди забравата (1966 – 1989)..... 169	
Провъзгласяване на Македонската автокефалия.....	169
Изчакването – официалната стратегия на БПЦ.....	178

„Обичаме ви, както себе си обичаме“.....	188
Братско лицемерие.....	194
„Съперничество“ пред гроба на св. Кирил.....	196
Българско миро за МПЦ.....	201
Мълчанието на БПЦ – тактика на патриарх Максим.....	216
ГЛАВА 4 – Моментни проплъсъци (1989 – 2000).....	227
Пасивност и поради вътрешна слабост.....	228
„Кандилцето на общата ни молитва“. Държавен стимул за църковни контакти.....	236
Първата съвместна литургия.....	252
Братолюбие над каноните.....	263
ГЛАВА 5 – Отново пропуснати възможности (2000 – 2008).....	267
Принудени да възстановят контакти.....	267
Надежда за подкрепа „най-вече от БПЦ“	281
Монахини от Македония в български манастир.	
Видинска епархия – неформалната връзка с МПЦ.....	291
Размяна на братски жестове, България и	
Бигорският манастир.....	298
ГЛАВА 6 – Братско унижение и... подкрепа (2008 – 2016).....	307
В опит за отстояване на историческото наследство.....	307
Домашният арест на Охридския екзарх... в България.....	328
Братско унижение.....	336
Първи срещи на главите на БПЦ и МПЦ.....	343
Освобождаването на архиепископ Йоан (Вранишковски).....	348
„Нещо, което в МПЦ... търсим и очакваме“	350
Руско внимание и разделно честване на св. Климент Охридски.....	355
ГЛАВА 7 – Проиграният шанс на Майката-Църква (2017 – 2019).....	361
„Българофилите“ от Бигорския манастир.....	361
Македонският клир по стъпките на правителството.....	366
Майка-Църква в условно наклонение.....	370
„Между Сцила и Харибда“	385
Проваленото честване на Охридската архиепископия.....	408

Светски активности след абдикацията на БПЦ.....	426
Доминацията на Цариградската патриаршия.....	430
ГЛАВА 8 – Буферната зона – Неврокопска епархия.....	439
Жертва и мълчалив свидетел – БПЦ и македонизацията	
на Пиринския край.....	439
„Македонците“ в Софийската семинария.....	449
Неосъществената „македонска“ епархия в Пиринско.....	457
ГЛАВА 9 – Фронт във фронта: Българската емиграция	
и църковният македонизъм.....	467
Македоно-българските църкви – патриотичните средища	
на емиграцията.....	467
Пагубното разделение.....	483
„БПЦ не отрича понятието „македоно-българи“.....	497
Формалното отваряне на БПЦ към църквите на МПО.....	504
Проваленото сближаване на БПЦ с църквите на МПО.	
Нови прояви на църковния македонизъм сред емиграцията.....	516
Последици от противопоставянето в края на XX	
и началото на ХХI век.....	526
Бавното формиране на македонски църковни	
общини в Европа.....	533
Заключение.....	543
Биографични бележки.....	551
Приети съкращения.....	595
Използвана литература.....	597
Именен показалец.....	608
Приложения.....	617